

41

Filozofia ciała

Filozofowie z UJ przywracają umysł ciału, traktując taniec jako klamrę tych dwóch sfer.

Mimo że filozofia poświęca wiele miejsca sztuce, to jednak taniec w dużej mierze pozostaje poza tymi rozważaniami. W estetyce nie jest traktowany równoprawnie z innymi sztukami, bo jego **tworzywem jest ciało**, które przecież w tradycji filozoficznej zostało oddzielone od umysłu, co wynika z awersji do sfery materialnej. Z drugiej strony, w tańcu bardziej eksponowana jest cielesność, co spowodowało, że wykonywana równocześnie praca umysłowa została niemal całkowicie przysłonięta. Te dwie sfery łączy **somaestetyka**.

to-umysłem". Ten związek powoduje, że możemy ulepszać nasze życie dzięki odmiennemu, bardziej świadomemu podejściu do własnej cielesności. Stąd coraz większe znaczenie realizujących to założenie technik Aleksandra, Feldenkreisa oraz Jogi czy Tai Chi. Także i taniec może stać się drogą do pracy nad naszym życiem. Doskonalenie sztuki tańca może stać się bowiem **drogą do doskonalenia wewnętrznego**. „Nie da się wyuczyć ani właściwie zrozumieć ruchu jedynie za pomocą słownych instrukcji, wymagane jest rozumienie naszej pozycji za pomocą receptorów wewnętrznych” – mówi badaczka. Tak więc nauka tańca jest także treningiem mentalnym.

Teoria z praktyką

Zespół współpracuje z Richardem Shustermanem (twórcą somaestetyki), który podkreśla przemianę, jaka dokonała się w relacji ciało-umysł, i zwraca uwagę na konieczność przywrócenia ich jedności oraz Arnoldem Berleantem (twórcą estetyki zaangażowanej), którego prace wyrastają z inspiracji estetyką Deweya. Projekt ma także swój wymiar praktyczny – organizowane są bowiem warsztaty rozwijające **„świadomość ciała”**, w których obok teoretyków uczestniczyli tancerze z krakowskiego Teatru Tańca DF. Planowane jest powstanie przy Ośrodku Badań nad Pragmatyzmem swoistego „centrum ruchu” skupiającego przedstawicieli grup praktyków, doskonalących sztukę ruchu (tancerzy, joginów itp.), oraz teoretyków somaestetyki.

Wydział Filozoficzny

Informacja o zespole badawczym znajduje się na str. 93

ciało przestrzeń
ruch umysł
filozofia taniec estetyka

chcę
to
opublikować

[www.cittru.uj.edu.pl/
/projektor/41.pdf](http://www.cittru.uj.edu.pl/projektor/41.pdf)

chcę
wiedzieć
więcej

tel. (12) 663 38 21
e-mail:
bozena.podgorni@uj.edu.pl

chcę
o tym
pamiętać

[www.facebook.com/
/nimb.cittru](https://www.facebook.com/nimb.cittru)

Zrozumieć ruch

„Celem somaestetyki jest przezwyciężenie rozdziału ciała i umysłu” – mówi prof. Wilkoszewska, autorka projektu oraz założycielka Ośrodka Badań nad Pragmatyzmem im. Johna Deweya na Wydziale Filozoficznym UJ. Zdaniem Johna Deweya, wybitnego filozofa i pedagoga, zarówno ciało, jak i umysł powinny być widziane jako elementy integralnej całości, którą on nazywa **„cia-**

Ośrodek Badań nad Pragmatyzmem powstał w styczniu 2007 r. przy Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego, jako centrum mające skupiać polskich naukowców zainteresowanych studiami nad pragmatyzmem i neo-pragmatyzmem.